Гомельскі універсітэт

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 31 (818) | Аўторак, 26 лістапада 1991 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года | Выходзіць раз у тыдзень | Цана 3 кап.

НА СЕСІІ АБЛАСНОГА САВЕТА

21—22 лістапада праходзіла VII сесія абласнога Савета народных дэпутатаў. Адным з вынесеных на разгляд пытанняў было «Аб задачах савецкіх і гаспадарчых органаў вобласці па паляпшэнню аховы здароўя насельніцтва ва ўмовах новага гаспадарчага механізма». У яго абмеркаванні прыняў удзел і народны дэпутат аблсавета прарэктар па завочнаму навучанню нашага універсітэта М. М. Воінаў. Ніжэй мы змяшчаем яго выступленне на сесіі.

НА РАЗГЛЯД нашай сесіі ўнесена надзвычай актуальная праблема. Яна вострая для ўсяго народа Беларусі, але асабліва для людзей Гомельшчыны, якую найбольш ахутала чорнае крыло чарнобыльскай бяды. Не мінула яна і студэнтаў, прафесарска-выкладчыцкі састаў нашага універсітэта. За 5 паслячарнобыльскіх гадоў універсітэт пакінула вялікая колькасць супрацоўнікаў, у тым ліку дактароў і кандыдатаў навук. Але не плакацца я выйшаў на высокую трыбуну. Думаю, хопіць слёз, хопіць слоў. Патрэбны справы. Бо паслухаеш дэпутатаў, другіх людзей — праблем усюды хоць адбаўляй, а вырашаць іх каму? Проста канстатаваць пра дрэннае медыцынскае абслугоўванне сёння і прыкра, і надакучыла.

Я разумею, у якіх складаных умовах знаходзіцца вобласць, яе бюджэт у выніку развалу ў нашай краіне, якая фактычна на нашых вачах амаль развалілася. Я разумею, што зараз вельмі цяжка прасіць, бо няма адкуль даваць, але засяродзіць вашу ўвагу на праблемах аздараўлення студэнцкай моладзі я мушу. І перш за ўсё, што ў вялікім, аж на 9-ці старонках, праекце нашага рашэння я не знайшоў слова студэнт ці выкладчык. А ў нашай вобласці навучаецца кожны трэці чалавек. А навучаюць іх больш за 30 тысяч настаўнікаў, выкладчыкаў. Стан здароўя іх з кожным годам, на жаль, не паляпшаецца. У гэтым годзе, да прыкладу, абследавалі больш за тысячу супрацоўнікаў нашага універсітэта, заплаціўшы за гэта паліклініцы будаўнікоў амаль па 80 руб. за чалавека. Выявілася, што кожны другі мае патрэбу ў лячэнні. У будучым годзе мы плануем абследаваць 4 тысячы нашых студэнтаў. Праўда, не ведаем, дзе знайсці сродкі ці спонсараў, каб выдаткаваць на гэта амаль 300 тыс. руб.

Варта сказаць, што ў плане аздараўлення ў нас робіцца нямала. Толькі ў гэтым годзе па пуцёўках адпачыла 450 супрацоўнікаў і больш тысячы студэнтаў. Ёсць у нас і ўласны вопыт. Больш 15 гадоў пры універсітэце працуе свой санаторый-прафілакторый, у якім штогод адпачывае і лечыцца больш за 1100 супрацоўнікаў і студэнтаў. Карыстаецца ён вялікай папулярнасцю, хаця на лячэнне яго пацыентаў адпускаецца аж 2 (!) кап. на чалавека ў дзень. Пры гэтым, я думаю, што кожны разумее: 2 кап. узору 1975 года былі больш важкімі, чым сённяшнія. Што паробіш, рыначныя цэны растуць, а старыя інструкцыі ўсё яшчэ працуюць.

Зараз пры вялікай дапамозе аблвыканкама і абласнога аб'яднання прафсаюзаў універсітэт набыў будынак для пашырэння санаторыя-прафілакторыя і арганізацыі на яго базе аздараўленчага цэнтра. У ім было б магчымым рабіць прафілактычны агляд студэнтаў іншых ВНУ і навучэнцаў тэхнікумаў. Ужо набыта для яго сучаснае медыцынскае абсталяванне. Хацелася б, каб будаўнічыя арганізацыі хутчэй зрабілі неабходны рамонт, а адпаведныя службы аблвыканкама дапамаглі набыць мэблю, мяккі інвентар. Пажадана было б, каб нанава ствараемае ўпраўленне аховы здароўя прыязна паглядзела ў бок універсітэта. Цікавасць да цэнтра ўзрасце і таму, што з гэтага года пры факультэце фізічнай культуры адкрыта новая спецыялізацыя «Масаж і лячэбная фізкультура». Дарэчы, пра наш факультэт. Гаворачы пра здароўе дзяцей, ніяк не абыдзешся без настаўніка фізкультуры. Штогод у нас выпускаецца звыш 100 кваліфікаваных выкладчыкаў фізкультуры. Студэнты і выкладчыкі абараняюць гонар вобласці на спаборніцтвах рознага ўзроўню. Ёсць чэмпіёны, пераможцы і прызёры Алімпійскіх гульняў, свету. Але база наша не адпавядае сучасным патрабаванням. Ва універсітэце ёсць праект спартыўнага комплексу, ёсць сродкі на будаўніцтва. Але аблвыканкам ніяк не можа дамовіцца з будаўнікамі наконт тэрміна будаўніцтва. А варта нагадаць, што такі комплекс неабходны не толькі для універсітэта, але і для горада. У ім змаглі б умацоўваць сваё здароўе тысячы гамяльчан. Думаю, што аздаравіць членаў нашага калектыву дапаможа і база, якую мы робім у г. Імпілахці, што ў Карэліі. Мясцовы гарсавет падараваў нам будынак школы-інтэрната. Зараз там заканчваюцца аддзелачныя работы.

Дамовіліся мы і з Беларускім дзяржаўным універсітэтам, які будзе выдзяляць нам месцы на сваёй базе адпачынку, што пад Мінскам. Прапануе нам паслугі і Віцебскі педагагічны інстытут. Але ўсё гэта робіцца намаганнямі асобных ініцыятыўных людзей. А тут хацелася б пэўнай сістэмы работы.

Безумоўна, праблем па ахове здароўя вучнёўскай моладзі, студэнтаў шмат. Рашаць іх трэба, і без прамаруджвання.

Стыпендыят вучонага савета

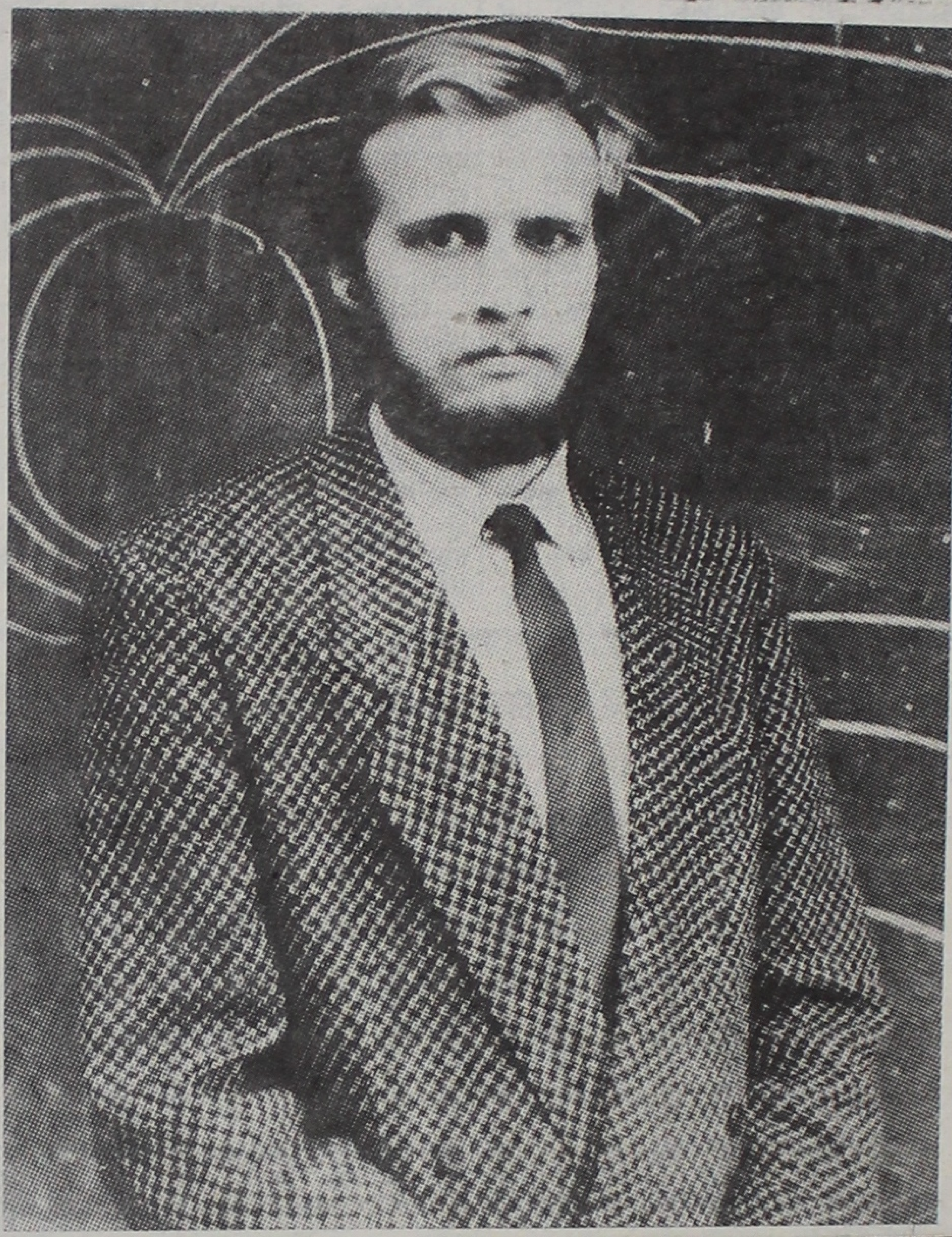

У ВЫБАРЫ НЕ ПАМЫЛІЎСЯ

З першых жа мінут знаёмства з Андрэем адчуваеш: гэта чалавек цікавы як поглядамі на сваю будучую прафесію эколага-геафізіка, роля якой асабліва ў апошні час надзвычай узрасла, так і наогул сваёй жыццёвай пазіцыяй.

Чацвёртакурснік геафака Андрэй Гусеў — адзін з лепшых студэнтаў факультэта, і сёлета яму назначана стыпендыя вучонага савета ГДУ. Выбар будучай прафесіі ён зрабіў сам — без парад, падказак бацькоў і знаёмых. Па волі лёсу А. Гусеў пасля заканчэння дзесяцігодкі ў г. Туле разам з бацькамі апынуўся ў Беларусі, на Гомельшчыне. Падаў дакументы на геалагічны факультэт Гомельскага дзяржуніверсітэта не таму, што конкурс тут невысокі і можна было стаць студэнтам без асаблівага напружання на ўступных экзаменах. Усё вырашыла яго вялікая цікавасць да навукі аб Зямлі.

Андрэй вучыцца выдатна, але, як ён лічыць, адны толькі пяцёркі не могуць даць яму ўсяго таго, што неабходна для дасканалага авалодання абранай спецыяльнасцю. Якімі б ні былі па ўзроўню лекцыі выкладчыкаў, матэрыяльна-тэхнічная база факультэта — не толькі гэта ўплывае на падрыхтоўку спецыяліста. Патрэбна яшчэ асабістая цікавасць да ведаў самога студэнта, без яе, на думку Андрэя, справа значна ўскладняецца. Ён не з тых, хто чакае ўсяго гатовага, а сам у пастаянным пошуку. Вось чаму з першых гадоў вучобы спрабуе сябе ў навукова-даследчай рабоце. Летам, пасля заканчэння другога курса, разам з асістэнтам кафедры геафізікі А. М. Гуменам пачаў вывучаць варыяцыі геафізічных палёў Аляксандраўскай нафтавай плошчы (Рэчыцкі раён), што ў далейшым перарасло ў адкрыццё кафедральнай гаспдагаворнай тэмы па гэтай тэматыцы, праца над якой паспяхова завяршаецца. Займаўся і іншымі навуковымі распрацоўкамі.

Экалагічная геафізіка — спецыялізацыя ў нашым універсітэце новая, адкрытая толькі ў гэтым навучальным годзе. Чаму Андрэй спыніў свой выбар менавіта на ёй? Тлумачыць гэта трывогай і занепакоенасцю, якія ўзніклі ў яго ў час летняй працы пасля другога курса ў сейсмапартыі на Гомельшчыне, а таксама пасля сёлетняй вытворчай практыкі, якую давялося праходзіць у далёкай Якуціі. Юнак асабліва адчуў, як геолагі — разведчыкі нетраў і здабытчыкі каштоўных карысных выкапняў — нанеслі і працягваюць наносіць прыродзе вялікі ўрон і страты. На ўласныя вочы бачыў скалечаную сібірскую тайгу, жахлівы стан рэк, у якіх гіне рыба... Душа юнака не магла спакойна ўспрымаць такое. Не менш праблем і ў Беларусі, і на Гомельшчыне, у прыватнасці, дзе таксама здабываюцца нафта, газ і не без шкодных экалагічных вынікаў. А Чарнобыль дадаў яшчэ праблем. Таму падрыхтоўка спецыялістаў, якія будуць працаваць у галіне кантролю хімічнага і радыёнукліднага забруджвання глебы, падземных вод, вывучэння міграцыі радыёнуклідаў, нафтапрадуктаў, шламаў, солеадвалаў, надзвычай актуальная і патрэбная. Будучым эколагам-геафізікам, сярод якіх і Андрэй Гусеў, сапраўды хопіць, каб як мага найменшымі былі страты ў нашай прыродзе.

Т. НІКАЛАЕВА.

НА ЗДЫМКУ: Андрэй Гусеў.

Фота **У. Чысціка.**

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты універсітэта горача віншуюць першага прарэктара — прарэктара па вучэбнай рабоце СЕЛЬКІНА Міхаіла Васільевіча з прысваеннем яму Дзяржкамадукацыяй СССР вучонага звання прафесар.

• • •

Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты фізічнага факультэта горача віншуюць асістэнта кафедры оптыкі ГАДЛЕЎСКУЮ Ганну Мікалаеўну (навуковыя кіраўнікі — прафесар Сердзюкоў А. М., дацэнт Капшай В. М.), старшага выкладчыка кафедры фізічнай метралогіі СЕРГІЕНКУ Міхаіла Іванавіча (навуковыя кіраўнікі — акадэмік Беларускай Акадэміі навук Бокуць Б. В., намеснік дырэктара ІФ БАН Казак М. С.) з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата фізіка-матэматычных навук; асістэнта кафедры аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацыі ДЗЕМІДЗЕНКУ Алега Міхайлавіча з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата тэхнічных навук.

Пункт гледжання

ЯКІМ БЫЦЬ НОВАМУ САЮЗУ?

Апошнія дні прынеслі некаторае аздараўленне палітычнай абстаноўцы ў краіне. Намеціліся шляхі і зроблены першыя крокі па стварэнню абноўленага саюза савецкіх рэспублік. Хоць і не ўсе, але значная колькасць суверэнных дзяржаў, якія ўтварыліся на развалінах СССР, дагаварыліся аб заключэнні эканамічнага саюза, рыхтуецца дагавор аб палітычным саюзе.

Але ўсё гэта адбываецца па нейкаму незразумеламу сцэнарыю, невядома кім напісанаму. Мяркуйце самі.

Калі згадзіцца з энцыклапедычным азначэннем дзяржавы, што гэта палітычная ўстанова пануючага класа, а ў дзейнічаючых пакуль канстытуцыях усіх дзяржаў былога СССР сцвярджаецца, што яны з'яўляюцца агульнанароднымі, выражаюць волю і інтарэсы рабочых, сялян і інтэлігенцыі, працоўных усіх нацый і народнасцей краіны (рэспублікі), то як растлумачыць дзеянні палітычных дзеячоў, надзеленых правамі гэтымі народамі, па выпрацоўцы новага саюзнага дагавору? Чаму яны ўпарта не жадаюць выконваць волю і інтарэсы сваіх народаў, выказаную імі ў час агульнанароднага рэферэндуму?

Як вядома, большасць грамадзян усіх рэспублік выказвалася за **абноўлены Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік**. Рыхтуецца ж дагавор першапачаткова (да путчу) **Саюза Савецкіх суверэнных рэспублік** або дзяржаў, а цяпер (пасля путчу) ужо проста **Саюза суверэнных** дзяржаў.

Народныя масы адназначна выказаліся і за савецкую форму дзяржаўнай улады, і за сацыялістычны напрамак развіцця грамадства. А так званыя выбраннікі народа вядуць яго выразна ў супрацьлеглым напрамку. За бортам засталіся і Саветы, і сацыялістычны выбар, і федэратыўная форма Саюза.

Акрамя таго, ужо сам факт існавання дзяржавы гаворыць аб наяўнасці суверэнітэту. Навошта тады рабіць масла масляным? Проста: **Саюз дзяржаў**. Коратка, ясна ,але мала зразумела. Якіх дзяржаў, трактуй як тваёй душы захочацца. Ніякой прывязкі ні да геаграфічнага размяшчэння гэтых дзяржаў, ні да формы ўлады, ні да нацыянальнага фактару (еўразіяцкіх, савецкіх, славяна-цюркскіх, хрысціянска - мусульманскіх дзяржаў?)

Аднак, думаецца, што пытанне аб назве саюза можна будзе з цягам часу ўдакладніць. Галоўнае, каб такі саюз быў створаны. Менавіта гэтага чакае абсалютная большасць насельніцтва ўсіх суверэнных савецкіх рэспублік.

Г. ЕЎДАКІМЕНКА,
старшыня савета ветэранаў вайны і працы ГДУ, кандыдат гістарычных навук.

АД РЭДАКЦЫІ: было б цікава пачуць думку па гэтаму пытанню і іншых чытачоў нашай газеты.

Праверыла КРУ

ШТО ВЫЯЎЛЕНА Ў ГАСПАДАРЧА-ФІНАНСАВАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

З 2-га кастрычніка па 6 лістапада г.г. кантралеры-рэвізоры КРУ Гомельскай вобласці праводзілі рэвізію фінансава-гаспадарчай дзейнасці Гомельскага дзяржуніверсітэта за 1987—90 г.г. і 9 месяцаў бягучага года. З некаторымі яе вынікамі мы знаёмім чытачоў нашай газеты.

Каштарыс на ўтрыманне ГДУ на 1990 год быў прадугледжаны ў суме 6885900 рублёў, дзе касавыя расходы склалі 6885300 руб., а фактычныя — 6948131 руб. За 9 месяцаў бягучага года касавыя расходы па каштарысу склалі 10710424 руб. пры фактычных 11721708 руб. і 13065100 руб., зацверджаных па каштарысу.

У цэлым па каштарысу расходаў значных перарасходаў грашовых сродкаў супраць зацверджаных няма. У сувязі з вакантнымі пасадамі прафесарска-выкладчыцкага, адміністрацыйна-гаспадарчага і вучэбна-дапаможнага персаналу як у мінулым, так і ў бягучым годзе па фонду зарплаты ёсць эканомія сродкаў. У 1990 г. яна склала 201637 руб. і ўтварыўшаяся эканомія па іншых каштарысах у суме 287522 руб. пералічана на рахунак «Сумы па даручэннях».

Пры наяўнасці ва універсітэце 17-ці адзінак аўтатранспартнай тэхнікі даходы па аказанню платных паслуг супрацоўнікам універсітэта або іншым асобам складаюць нязначную суму, а праверкай правільнасці прымянення прэйскурантных цэн на транспартныя паслугі за 9 месяцаў бягучага года ў пяці выпадках устаноўлены недабор грошай, якія вернуты ў касу універсітэта.

Праведзенай праверкай правільнасці разлікаў універсітэта за капітальны рамонт будынкаў і збудаванняў устаноўлена, што пры разліках з кааператывамі ў акты выкананых работ неабгрунтавана ўключаліся затраты на развіццё вытворчых баз кааператываў (К—1,1), якія дазволена расходаваць толькі рамонтна-будаўнічым арганізацыям Мінкамунгаса рэспублікі і аблвыканкомам, а таксама затраты на непрадбачаныя работы, акордную аплату працы, аплата за якія павінна праводзіцца па асобных рахунках без уключэння ў акты ф. № 26 пры наяўнасці фактычна выкананых непрадбачаных работ і затрат.

Праверкай правільнасці ўвядзення новых умоў аплаты працы прафесарска-выкладчыцкага саставу, праведзенай работнікамі фінансавага ўпраўлення аблвыканкома, былі ўстаноўлены асобныя недахопы ў вызначэнні навукова-педагагічнага стажу работы. Па іншых пытаннях устанаўлення пасадавых акладаў прафесарска-выкладчыцкаму саставу парушэнняў не выяўлена.

У выплаце стыпендыі студэнтам біялагічнага, філалагічнага, фізічнага, гістарычнага факультэтаў, факультэта фізічнай культуры, якія атрымліваюць стыпендыю ад прадпрыемстваў, парушэнняў не ўстаноўлена. Не выяўлены яны і ў выплаце дапамог у сувязі з аварыяй на ЧАЭС, а таксама ў сувязі з падаражаннем дзіцячага асартыменту.

Рэвізорамі выяўлены парушэнні ў спісанні этылавага спірту. Яго водпуск матэрыяльна-адказным асобам праводзіцца па ўстаноўленых нормах з улікам надбаўкі на натуральныя страты, якія спісваліся штомесячна па актах без правядзення інвентарызацыі і ўстанаўлення фактычных недахопаў і страт.

Падлікам вынікаў у ведамасцях на выплату заработнай платы, пенсій і дапамог за жнівень 1990 года, студзень—люты г.г. разыходжанняў не ўстаноўлена.

Бухгалтарскі ўлік ва універсітэце арганізаваны па інструкцыі, зацверджанай загадам МФ СССР № 61 ад 10.03.87 г. Аднак ёсць у гэтай справе і некаторыя недахопы, якія адлюстраваны ў даведцы праверкі стану бухгалтарскага ўліку.

ФІНАНСАВАЯ ПАДТРЫМКА

Па рашэнню Савета універсітэта студэнтам назначана аднаразовая дапамога ў суме 120 руб. на кожнага будучага спецыяліста. У касе ГДУ яе пачалі выдаваць з учарашняга дня.

З якіх сродкаў назначана гэта дапамога? З такім пытаннем мы звярнуліся да галоўнага бухгалтара І. А. Куравай.

— З эканоміі стыпендыяльнага фонду, — адказала Іраіда Антонаўна. І растлумачыла: — Эканомія ўтварылася ад таго, што многія студэнты цяпер з'яўляюцца стыпендыятамі прадпрыемстваў, арганізацый і ўстаноў. Да таго ж, многія студэнты ва ўстаноўлены тэрмін не здаюць залікі і экзамены, а таму не атрымоўваюць стыпендыі па некалькі месяцаў. Такім чынам і стварылася значная эканомія стыпендыяльнага фонду, выдзяляемага універсітэту Міністэрствам народнай адукацыі Рэспублікі Беларусь. Вось і прадставілася магчымасць размеркаваць яе паміж усімі студэнтамі, хоць каб у нейкай ступені аблегчыць іх матэрыяльнае становішча.

Да 100-годдзя акадэміка О. Ю. Шмідта

Нядаўна споўнілася 100 гадоў з дня нараджэння вядомага савецкага вучонага, дзяржаўнага і грамадскага дзеяча нашай краіны, Героя Савецкага Саюза акадэміка АН СССР і АН УССР Отта Юльевіча Шмідта.

З яго імем звязана стварэнне і развіццё савецкай алгебраічнай школы. Адным з першых вучняў і аспірантаў Шмідта быў акадэмік Сяргей Антонавіч Чуніхін, які з 1953 па 1985 г.г. працаваў у Гомелі і выхаваў тут шматлікую плеяду вучоных-алгебраістаў — больш трыццаці кандыдатаў і дактароў навук. Сярод яго вучняў — рэктар нашага універсітэта член-карэспандэнт Беларускай Акадэміі навук Л. А. Шамяткоў.

У Маскоўскім дзяржуніверсітэце імя М. В. Ламаносава адбылася навуковая канферэнцыя, прысвечаная стагоддзю з дня нараджэння О. Ю. Шмідта. Выступаючы на гэтай канферэнцыі, Л. А. Шамяткоў расказаў аб творчых дасягненнях гомельскіх алгебраістаў, працягваючых і развіваючых традыцыі Шмідта і Чуніхіна, а таксама зачытаў успаміны С. А. Чуніхіна, які таксама ўжо ўйшоў з жыцця, напісаныя 15 гадоў назад да 85-годдзя О. Ю. Шмідта. Гэтыя ўспаміны са скарачэннямі прапануюцца ўвазе нашых чытачоў.

Я БЫЎ ЯГО ВУЧНЕМ

С. А. ЧУНІХІН,
акадэмік.

О. Ю. Шмідт — ураджэнец нашай рэспублікі. Ён нарадзіўся і правёў свае першыя гады ў г. Магілёве. Бацькі яго былі з немецка-латышскіх сялян былой Ліфляндскай і Курляндскай губерній (цяпер Латвійская Рэспубліка — **заўв. рэд.**).

О. Ю. Шмідт з'яўляўся выключна living? рознабаковым вучоным і чалавекам. Пры вялікай занятасці на многіх адказных пасадах ён мог удзяляць заняткам матэматыкай параўнальна невялікую частку свайго часу. Аднак кожная з яго прац у галіне тэорыі груп знайшла водгук і працяг у шматлікіх нашчадкаў, а дзве з іх: «Аб групах, усе падгрупы якіх спецыяльныя», «Аб бясконцых групах з канчатковым ланцугом» пакінулі бачны след у гісторыі навукі і ва ўсім свеце, лічацца класічнымі.

Выдатнай навуковай заслугай О. Ю. Шмідта стала стварэнне ім савецкай школы тэорыі груп, якая перарасла затым і ў савецкую школу агульнай алгебры.

Аб тэорыі груп я даведаўся яшчэ будучы студэнтам Данскога (цяпер Растова-на-Доне) універсітэта з тады толькі што выдадзенай літаграфскім спосабам у Варонежы дысертацыі А. К. Сушкевіча «Тэорыя дзеяння як агульная тэорыя груп». У прыкладзеным да яе спісе літаратуры я ўпершыню ў сваім жыцці сустрэў імя О. Ю. Шмідта як аўтара кнігі «Абстрактная тэорыя груп». Гэта назва мяне вельмі зацікавіла.

Але толькі пасля майго пераводу восенню 1924 года ў Маскоўскі універсітэт мне ўдалося пазнаёміцца спачатку з кнігай О. Ю. Шмідта (якую я здабыў на вядомым «кніжным развале» (каля Кітайгародскай сцяны), а затым і з самім аўтарам, які ўпершыню ў гісторыі МДУ прачытаў у ім курс тэорыі груп у 1927-28 навучальным годзе. Як потым аказалася, прачытанне гэтага курса і з'явілася пачаткам зараджэння маскоўскай алгебраічнай школы.

На пасяджэннях Маскоўскага матэматычнага таварыства мы прыкмецілі імпазантнага чалавека высокага росту з багатай шавялюрай і шырокай барадой. Гэта і быў Отта Юльевіч Шмідт, аўтар настолькі зацікавіўшай мяне кнігі, выступіўшага ў тыя гады з 6-цю навуковымі дакладамі на пасяджэннях таварыства.

Даследаванні па алгебры да гэтага ў МДУ не вяліся. Дададзім да гэтага яшчэ і тое, што нават на праходзіўшым у 1927 годзе ў МДУ Усерасійскім з'ездзе матэматыкаў былі толькі два дакладчыкі па пытаннях алгебры — О. Ю. Шмідт і М. Г. Чабатароў. На матэматычным аддзяленні МДУ галоўныя навуковыя інтарэсы сканцэнтроўваліся ў галіне тэорыі функцый і роднасных ёй галін. Склаўся свой, знешне спаяны, навуковы калектыў. Отта Юльевіч, выхаванец Кіеўскага універсітэта, да яго не належыў. У гэтых умовах рашэнне О. Ю. Шмідта аб чытанні курса лекцый па дасканаласці новай для МДУ галіны матэматыкі, ды яшчэ і не пры абавязковым наведванні студэнтамі заняткаў, утойвала ў сабе вядомую рызыку. Але ён смела на яе пайшоў і не толькі з вялікім поспехам правёў свой курс, але і знайшоў сярод яго слухачоў сваіх першых вучняў, чым і паклаў пачатак маскоўскай алгебраічнай школе.

З 1930 года пачаў сваю работу навуковы семінар О. Ю. Шмідта. Пасяджэнні яго на працягу некалькіх першых гадоў адбываліся на кватэры О. Ю. Шмідта па вул. Граноўскага, побач з будынкам універсітэта. Кабінет вучонага, дзе адбывалася пасяджэнне, быў параўнальна невялікім. Звычайна большая колькасць удзельнікаў семінара размяшчалася на вялікай скуранай канапе. Отта Юльевіч сядзеў у крэсле каля пісьмовага стала, заваленага гарамі кніг і часопісаў.

Адным з першых на семінары Отта Юльевіча было аб'яўленне А. А. Кулакова аб толькі што атрыманай ім яго, пазней такой вядомай, тэарэме аб ліку падгруп у нецыклічнай р-групы. Аляксандр Анціпавіч Кулакоў (1898—1946) быў таксама вялікі знаўца тэорыі характараў, як чалавек ён выдзяляўся сваёй сціпласцю і далікатнасцю.

У сувязі з усё ўзрастаючай дзяржаўнай дзейнасцю О. Ю. Шмідта (спачатку ў якасці начальніка Галоўпаўночнага марскога шляху пры СНК СССР, а затым першага віцэ-прэзідэнта Акадэміі навук СССР) семінар стаў збірацца не так сістэматычна і не на кватэры Отта Юльевіча, а пазней перайшоў ў веданне кафедры алгебры МДУ (адзначым, што Отта Юльевіч ўпершыню ў СССР заснаваў у МДУ кафедру алгебры і некалькі першых гадоў кіраваў ёю).

Бачыцца з Отта Юльевічам ўжо даводзілася або ў яго кабінеце ў Міністэрстве Галоўнага паўночнага марскога шляху, або ў АН СССР. Канешне, калі вучоны Шмідт знаходзіўся ў сваім кабінеце, увешаным вялікімі палярнымі картамі і ўстаўленым мадэлямі будуемых магутных ледаколаў, сустрэць ў яго на прыёме можна было славутых лётчыкаў, з высокімі ўзнагародамі, бадзёрых, падцягнутых, малайцаватых. Нам, такім з выгляду шэрым матэматыкам, здавалася, што нашы навуковыя справы занадта нязначныя, каб займаць імі час Отта Юльевіча.

У апошні раз я яго бачыў у маі 1953 года, збіраючыся прыняць запрашэнне МШЗ на пераезд на працу ў Гомель. Шматгадовая хвароба Отта Юльевіча (туберкулёз) брала сваё. Вучоны скардзіўся на слабасць ад інтаксікацыі.

Мой мяркуемы пераезд з Томска ў Гомель ён назваў смелым крокам, але адобрыў, адзначыўшы, што і сам рабіў у сваім жыцці вельмі рашучыя крокі. «Гомель у мінулым, — дадаў ён, — гэта ж павятовы горад нашай Магілёўскай губерні».

Больш нам ужо сустракацца не давялося.

Краіны і мы

ПЕКІН — ПАЎНОЧНАЯ СТАЛІЦА

(Працяг. Пачатак у № 30).

Транспарту ў Пекіне, асабліва ў гадзіны пік, шмат. Хаця і не ўсе захоўваюць правілы руху (веласіпедыст ці вадзіцель машыны можа без усялякага ўсяго паварнуцца ці загарадзіць вуліцу), транспартна-дарожных здарэнняў вельмі мала. За два тыдні, што мы былі ў Кітаі, бачылі толькі тры аварыі, парушальнікамі ў якіх сталі веласіпедысты, гужавая павозка і матаблок.

Мінут праз трыццаць мы прыехалі ў Пекін. На ўскраінах горада пабудовы еўрапейскага тыпу. Здаецца на першы погляд, што ты нібыта ў Мінску ці Кіеве. Вышынныя дамы ўражваюць сваёй строгасцю і лаканічнасцю архітэктурных форм. Зрэдку, як аазісы ў пустыні, праглядваюцца характэрныя для кітайскага горадабудаўніцтва невялікія маляўнічыя пагады са своеасаблівымі дахамі.

Пекін — руская назва кітайскага слова Бэйцзін, што азначае паўночная сталіца. У першым тысячагоддзі да нашай эры і па 10 ст. нашай эры ўпамінаўся ў летапісах як горад Цзі. Потым на працягу некалькіх год змяняў сваю назву, быў заваяваны манголамі. Пасля вызвалення ад мангольскага іга стаў сталіцай кітайскай імперыі Мін і атрымаў назву Бэйцзін, якая захавалася па сёння. Праўда, яшчэ раз горад пазбаўляўся сану сталіцы, а таксама назвы, пасля ўстанаўлення ў 1917 годзе дыктатуры гаміньдана. Да народнай рэвалюцыі 1949 года ён меў назву Бэйкін (міратворная поўнач).

Сёння дзевяцімільённая сталіца Кітайскай Народнай Рэспублікі — буйнейшы горад свету. Ён вядомы як прамысловы, навуковы, культурны цэнтр з развітай інфраструктурай. У Пекіне добра развіты аўтамабілебудаванне, вытворчасць сельскагаспадарчых машын, станкоў, тэлевізараў, радыёпрыёмнікаў, паліграфічных машын. У горадзе цяпер размешчана звыш 200 буйных прадпрыемстваў.

Але найбольш вабіць Пекін гасцей, турыстаў як горад-помнік са шматлікімі славутымі мясцінамі, узрост якіх вызначаецца стагоддзямі і нават тысячагоддзямі. Бадай, галоўнай славутасцю сталіцы Кітая з'яўляецца:

ЗНАЕМСТВА З ПЕКІНСКІМ ПОЛІТЭХНІЧНЫМ УНІВЕРСІТЭТАМ.

КІТАЙ: ДАЛЁКІ І БЛІЗКІ

ПЛОШЧА ЦЯНЬАНЬМЭНЬ

У перакладзе з кітайскай мовы слова азначае «плошча нябеснага пакою». Як лічаць кітайцы, яна самая вялікая ў свеце. І праўда, памеры яе проста ўражваюць: недзе каля кіламетра ўздоўж і ўпоперак. Славутая яна не толькі сваімі памерамі, але найбольш гістарычнай каштоўнасцю і значнасцю. Аж да пачатку нашага стагоддзя яе дазвалялі наведваць толькі высокапастаўленым чыноўнікам і пры гэтым толькі ў парадным адзенні, а таксама замежным дыпламатам. Пасля рэвалюцыі 1911 г. плошча была адкрыта для ўсіх наведвальнікаў, але забрукавалі толькі яе частку, на астатняй жа тэрыторыі вёўся ў асноўным бойкі гандаль. Значна пашырыла яна свае межы ў 50-я гады. Злева і справа ад трыбуны былі даволі хутка пабудаваны два велічныя будынкі: Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў, Музея кітайскай рэвалюцыі і Музея гісторыі Кітая. У глыбіні плошчы велічны помнік народным героям.

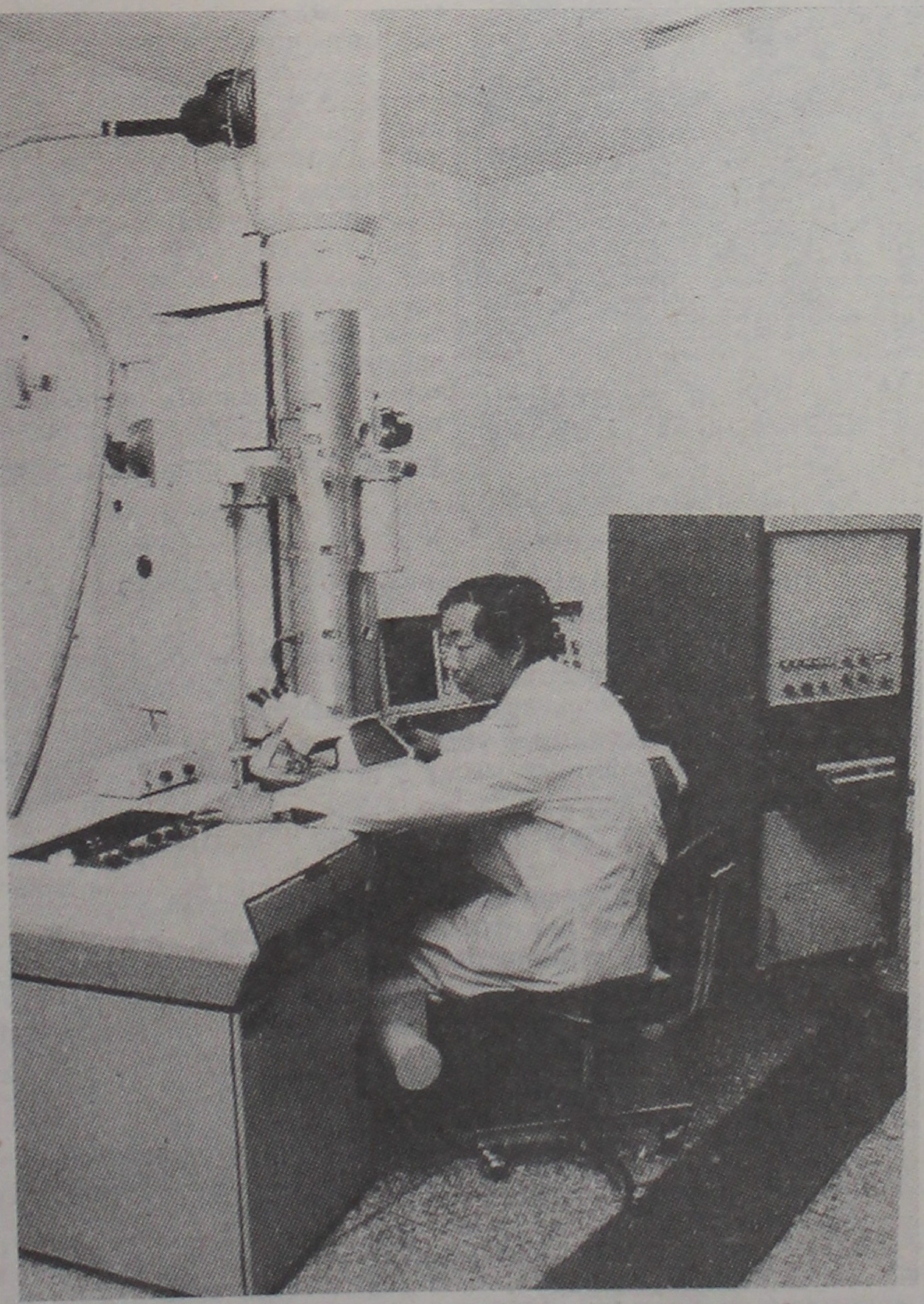

Для навуковых даследаванняў — выдатныя ўмовы.

У 1977 годзе ў рэкордна кароткі тэрмін лепшыя архітэктары, мастакі, будаўнікі ўзвялі мемарыяльны Дом памяці Мао Цзэдуна. Ён арганічна ўпісаўся ў ансамбль плошчы: гэта квадратнае збудаванне ў кітайскай сталіцы метраў пяцьдзесят на пяцьдзесят, вышынёй 33 метры. Дом памяці вялікага кітайскага правадыра на адзін метр вышэй за ўсе будынкі. Але гэта не толькі маўзалей Мао Цзэдуна. Гэта своеасаблівы музей, у якім адкрыты залы ветэранаў кітайскай рэвалюцыі Лю Шаоцы, Чжоу Эньлая, Чжу Дэ. Тут прадстаўлены іх рэчы, дакументы. Самі ж дзеячы пахаваны ў другіх месцах. Дарэчы, сам Мао запавяшчаў, каб яго цела пасля смерці было спалена, а прах развеены. Аднак кіраўнікі ЦК таго часу вырашылі інакш: яны адкінулі ўсё дрэннае, што было зроблена вялікім кормчым, і абвясцілі своеасаблівы сімвал. Варта зазначыць, што адносіны да Мао ў кітайцаў далёка не адназначныя. Народу была ўнушана думка аб велічы і беззгрэшнасці вялікага з вялікіх усіх часоў і народаў. Больш падрыхтаваныя і інфармаваныя людзі аддаюць перавагу гаварыць, разважаць пра маладыя гады правадыра, авеяныя рамантыкай рэвалюцыйнай барацьбы. Таму, калі кіраўнік нашай дэлегацыі Л. А. Шамяткоў на прыёме ў Пекінскім упраўленні вышэйшай адукацыі папрасіў даць нам магчымасць наведаць Дом памяці Мао, то кіраўніцтва некалькі здзівілася і нават разгубілася. Але традыцыйная ветлівасць кітайцаў і прыроджаная кемлівасць адразу ж знайшлі выйсце з сітуацыі. Начальнік упраўлення Чжэнь Джонь сказаў, што гэта не так лёгка, трэба ўзгадніць пытанне з пекінскімі ўладамі. Такая магчымасць праз некалькі дзён нам была прадстаўлена.

І вось мы ў суправаджэнні прафесараў Лі Хунцзіня, Сінь Юйтана, а таксама нязменнага гіда і перакладчыка Лю Лініня на плошчы Цяньаньмэнь. Вялікая, больш за кіламетр чарга маўклівых і засяроджаных грамадзян, якія прыйшлі аддаць даніну ўдзячнасці свайму правадыру. Зрабіўшы некалькі фармальнасцей, наш суправаджаючы «ўклініў» нас у чаргу бліжэй да маўзалея. Не без хваляванняў зайшлі мы ў будынак. У першай вялікай зале скульптурная фігура Мао на фоне пейзажнай карціны пра Кітай, потым напаўцёмная зала, пасля якой мы апынуліся ў велічнай зале, пасярод якой стаяў крышталёвы саркафаг Мао...

Выйшаўшы з маўзалея, мы зрабілі невялікую экскурсію па галоўнай плошчы краіны. Уразіла нас многае. І вышэй памянёныя будынкі афіцыйных устаноў, і трыбуны, на якіх праходзяць дэманстранты ў дні свят, і вялікі партрэт кітайскага правадыра. Дарэчы, гэта адзіны, які нам даводзілася бачыць у грамадскіх месцах (а ездзілі мы па Пекіну даволі шмат) партрэт грамадскага і партыйнага дзеяча наогул. Праўда, у дні свят побач з гэтым партрэтам з'яўляюцца і яшчэ некалькі: першага прэзідэнта Кітая Сунь Ятсена, а таксама Карла Маркса, Фрыдрыха Энгельса, У. І. Леніна, І. В. Сталіна.

Цікава адзначыць, што і помнікаў у Пекіне амаль няма. Ёсць толькі два: народным героям на плошчы Цяньаньмэнь і помнік сялянскаму герою пры ўездзе ў сталіцу. І то, як бачым, гэта помнікі не канкрэтным асобам, а народу ўвогуле. Такая назвычайнасць для нас характэрна і для назваў вуліц. Ім не прысвойваюцца імёны вядомых дзеячоў, герояў, як у нас. Назвы ў іх традыцыйныя для Кітая і на стагоддзі. Так, галоўная вуліца Пекіна даўжынёй у 15 км называецца вуліцай доўгага пакою. Ёсць вуліцы проста пакою, нябеснага пакою і больш празаічныя: гандлёвая, перамогі, трэцяя кальцавая...

Прыцягнулі нашу ўвагу на плошчы і два вялікіх іерогліфы з жывых кветак. «Што азначаюць яны?» — спыталі мы ў кітайскіх сяброў.

М. ВОІНАЎ,
прарэктар па завочнаму навучанню універсітэта.

(Працяг будзе).

У ВНУ рэспублікі

ЖЫЛІ СТУДЭНТЫ ВЕСЕЛА

Падобна, што рашэнне дэканата факультэта прыкладной матэматыкі БДУ імя Леніна застала студэнтаў пятага курса знянацку. Мала таго, што зараз яны будуць пазбаўлены чатырох месяцаў вольнага студэнцкага жыцця і стыпендыі, дык яшчэ прыбавіцца шмат іншых турбот: трэба здаць зімовую сесію, да канца лютага напісаць дыплом і знайсці працу.

Як растлумачыў дэкан факультэта Віктар Іванавіч Карзюк, рашэнне гэта вымушанае. Справа ў тым, што стала цяжка арганізоўваць вытворчую практыку студэнтаў. Зараз практыку прадпрыемствы, якія працуюць на прынцыпах гаспадарчага разліку, неахвотна бяруць іх. Вось і вырашылі адмяніць вытворчую практыку пяцікурснікаў. Гэта, дарэчы, дае нашаму факультэту перавагу. Студэнты, якія на працягу навучання паказалі сябе з лепшага боку, сапраўды таленавітыя, змогуць цяпер за кошт вызваленай стыпендыі перайсці да двухступеньчатай адукацыі.

Думаецца, што няшмат пяцікурснікаў запляскаюць у далоні, вітаючы гэтае рашэнне дэканата. Усё ж такі яны губляюць некалькі месяцаў вясёлага студэнцтва.

(«Беларускі універсітэт»).

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ВАКАНТНЫХ ПАСАД:

— на філалагічным факультэце — дэкана;
— дэкана па рабоце з замежнымі студэнтамі;
— на кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту — выкладчыка;
— на кафедры эканамічнай інфарматыкі і аўтаматызавання сістэм кіравання — дацэнта.

Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

Студэнцкі клуб:

поспехі і праблемы

КОЖНАМУ — ЗАНЯТАК ПА ДУШЫ

Сёння роля студэнцкага клуба з'яўляецца па-сапраўднаму універсальнай. Тут могуць выпрацоўвацца навыкі грамадскай актыўнасці, творчыя ініцыятывы, кожны можа праяўляць свае рознабаковыя здольнасці і таленты, якія пакуль не заўсёды могуць сфарміравацца ў прафесійнай дзейнасці.

У клубе мастацкай самадзейнасці універсітэта працуюць такія калектывы як народны тэатр «Люстэрка», народны ансамбль танца «Радзімічы», студэнцкі тэатр эстрадных мініяцюр, харавая капэла «Дзянніца», агітбрыгада, зноў адраджаецца фальклорная група. У гэтых калектывах з задавальненнем займаецца творчасцю вялікая колькасць студэнтаў і выкладчыкаў.

Каб пазнаёміцца з работай калектываў, як кажуць, лепш адзін раз убачыць. Але аб іх своеасаблівай візітнай картцы трэба расказаць.

Студэнцкі тэатр «Люстэрка» званне народнага калектыву атрымаў у 1985 годзе. Тады глядач убачыў пастаноўку па п'есе А. Арбузава «Горад на світанні». Трэба адзначыць, што званне народнага для калектыву непрафесіяналаў — гэта высокая адзнака іх працы. Некалькі гадоў запар іменна студэнцкі тэатр ГДУ, кіраўніком якога ў той час быў акцёр Гомельскага драматычнага тэатра Аляксей Бычкоў, атрымліваў права адкрываць абласныя тыдні тэатральнага мастацтва. І на сцэне абласнога рускага драматычнага тэатра наша трупа паказала свае трактоўкі гогалеўскага «Рэвізора» і М. Булгакава. Апошняй іх работай, ужо пры новым кіраўніку калектыву Уладзіміру Ушакову (намесніку дырэктара Гомельскага тэатра) была пастаноўка па п'есе У. Вайновіча «Гісторыі з жыцця салдата Чонкіна». Прычым, студэнцкі тэатр «Люстэрка» — адзін з першых, хто стварыў спектакль па гэтай п'есе. Прэм'ера адбылася ў маі 1991 года. Глядач зможа зноў паглядзець гэты спектакль заўтра, 27 лістапада, у зале Палаца культуры ВА «Гомельпрамбуд». А калектыў ужо пачаў работу над новымі пастаноўкамі.

Шмат можна расказаць аб народным ансамблі народнага танца «Радзімічы». Калектыў з багатымі традыцыямі, са сваёй самабытнасцю і рознахарактарнасцю. Кіруе ім дырэктар студэнцкага клуба «Маладосць» ГДУ Аляксандр Лысянкоў, балетмайстар — Ларыса Рычкова. З творчасцю калектыву знаёмы не толькі ў сценах універсітэта, але і ў горадзе, вобласці, краіне. Ансамбль «Радзімічы» — лаўрэат буйных усесаюзных конкурсаў на працягу многіх гадоў. Разнастайны яго рэпертуар. Тут і розныя беларускія танцы, жартоўныя «Гульні на выгане» і «Пляткаркі», «Рэпка» і «Як праводзілі хлопца ў інстытут»; рускія танцы «Сібірскія праходкі» і омская полечка; малдаўская «Мерунцыка» і ўкраінскі «Гапак», венгерскі «Чардаш» і многія іншыя.

На сённяшні дзень калектыў працуе над сольнай канцэртнай праграмай разам з фальклорнай групай пад акампанемент цудоўных беларускіх народных інструментаў. Прыемна адзначыць, што ў ансамблі танцуюць як студэнты, так і выкладчыкі, а выпускнікі, якія ўжо закончылі навучанне ва універсітэце, з задавальненнем застаюцца ў калектыве.

Цікавая работа, творчая атмасфера пануе ў харавой капэле «Дзянніца», якой з дня заснавання паспяхова кіруе Мікалай Аляксандравіч Казлоў. Беларускія канты, царкоўныя ўніі, старажытныя студэнцкія песні, італьянская музыка, рускія рамансы і многае іншае ў рэпертуары — усё гэта аб'ядноўвае і студэнтаў, і выкладчыкаў у адным калектыве, дзе за параўнальна невялікі перыяд часу скláліся свае традыцыі. Харавая капэла шмат выступае з канцэртамі як на сцэне універсітэта, так і ў горадзе і ў рэспубліцы.

Адзін з апошніх аглядаў калектываў яшчэ раз пацвердзіў права капэлы быць сярод лепшых у сваім жанры, бо яна стала ўладальнікам Дыплома I ступені I Рэспубліканскага фестывалю «Студэнцкая вясна» у г. Віцебску. А літаральна ў апошнія дні лістапада гэтага года мы зможам павіншаваць удзельнікаў калектыву з прысваеннем харавой капэле звання народнай — высокай адзнакай іх работы.

Сённяшні дзень калектыву — гэта новыя, прыйшоўшыя ў гэтым годзе людзі, гэта — абнаўленне рэпертуару, падрыхтоўка яшчэ адной сольнай праграмы. А ў сярэдзіне снежня гледачы змогуць пабываць на канцэрце харавой капэлы, дзе сваімі вачамі ўбачаць і пазнаёмяцца з яе творчасцю.

Свая спецыфіка яшчэ ў аднаго калектыву, у папулярнасці якога пераконваць не даводзіцца — студэнцкі тэатр эстрадных мініяцюр. Створаны на базе фізічнага факультэта шмат гадоў назад, сёння гэта адзін з цікавейшых калектываў студэнцкага клуба універсітэта. Кіраўнік СТЭМа і аўтар многіх мініяцюр Юрый Іванавіч Капоця.

Ад іншых сабратоў па жанру СТЭМ ГДУ адрозніваецца падыходам да пастаноўкі сваіх работ. Вялікую частку рэпертуару складаюць музычныя пантамімы па студэнцкай і сацыяльна-грамадзянскай тэматыках. Тут жа мініяцюры і рэпрызы, пародыі і міні-спектаклі, імітацыі голасам і маналогі. Выступленні СТЭМа заўсёды праходзяць, што называецца, на «ура!». Апошнія два гады з калектывам пазнаёміліся і ў некаторых гарадах краіны: Бранску, Роўна, Мінску, Віцебску, Екацерынбургу. Удзельнікі СТЭМа ганарацца сваімі дасягненнямі ў творчасці. Толькі ў 1991 годзе яны двойчы станавіліся ўладальнікамі I прыза на ўсесаюзных міжвузаўскіх фестывалях СТЭМаў. А наперадзе зноў работа, ужо над новай праграмай, новыя запрашэнні на выступленні і ўдзел у конкурсах.

Прыемна і ў той жа час адказна было атрымаць запрашэнне на ўдзел у КВЗ на кубак «Чорнага мора», якое даслала фірма «Диграссо» і клуб АІСІ з г. Адэсы. А з 20 по 24 лістапада СТЭМ выступаў на фестывальнай сцэне Бранска, дзе сустракаліся сябры і saпернікі СТЭМаў краіны.

Шмат добрага і цікавага можна расказаць і аб агітбрыгадзе студэнцкага клуба, дзе кожны ўдзельнік — гэта свайго роду ўніверсал, артыст усіх жанраў адначасова. На сённяшні дзень зноў адраджаецца работа фальклорнай групы. Цікавыя падборкі вершаў рыхтуюць і чытальнікі для сваіх літаратурных кампазіцый.

Спецыфіка студэнцкага клуба такая, што з моманту паступлення студэнты атрымліваюць магчымасць задаволіць свае маральна-эстэтычныя патрэбы, паспяхова развіваючы творчыя схільнасці. Але праходзяць пяць вучэбных гадоў, і яны вымушаны пакінуць калектывы ў сілу абставін. Тым самым адбываецца цякучка творчых сіл, і работнікі клуба ў пэўнай ступені залежаць ад кожнага новага набору студэнтаў. У гэтым годзе на I курс у ГДУ паступіла каля 1000 студэнтаў, і мы чакалі папаўнення творчай моладзі. Натуральна, што не кожны, хто валодае артыстычнымі здольнасцямі, музычнай адукацыяй, рэжысёрскімі схільнасцямі, абавязкова сам прыйдзе да нас. Хтосьці саромеецца, хтосьці не верыць у свае здольнасці, а здараецца, нехта і сумняецца ў дастаткова высокім ўзроўні заняткаў у клубе і наогул у сур'ёзнасці гэтай задумы быць сярод захопленых. Для гэтага штогод студэнцкі клуб праводзіць агульнауніверсітэцкі конкурс «Ану, першакурснік!», якому папярэднічаюць такія ж конкурсы на факультэтах. Такім чынам, уцягнутымі ў гэта самае цікавае мерапрыемства года аказваюцца ўсе студэнты-першакурснікі. Звычайна пасля гэтых дзён да нас у клуб, у калектывы прыходзіць вельмі шмат моладзі: самадзейныя спевакі і танцоры, чытальнікі і парадысты, будучыя тэатралы і дыск-жакеі, мастакі і сцэнарысты. Заўсёды знойдзецца ўсім занятак па душы. У студэнцкім клубе на гэты конт адзіная думка — таленавіты кожны, неабходна толькі дапамагчы развіцца гэтаму таленту. Нездарма вялікая колькасць студэнтаў, закончыўшы універсітэт, набывае як бы другую грамадскую прафесію і ўжо на месцах працы становіцца арганізатарамі і ўдзельнікамі ўсіх цікавых мерапрыемстваў. А як гэта дапамагае ў жыцці, і гаварыць не даводзіцца. У наш складаны час нам так не хапае запалу, аптымізму, маральнага і духоўнага задавальнення.

Сёння ў студэнцкага клуба яшчэ больш ускладнілася работа. Адзіная актавая зала ўся ў рамонтна-будаўнічых рыштаваннях. Але дзейнасць калектываў, гурткоў і клубаў па інтарэсах не спынілася. Мы ўжо правялі факультэцкія агляды, і 8 снежня адбудзецца вялікі конкурс першакурснікаў. Спонсарам мерапрыемства выступіў прафком студэнтаў універсітэта. А наперадзе — традыцыйныя «Тыдні факультэтаў», III фестываль маладзёжнай песні, навагоднія балі, вечары адпачынку студэнтаў і многае іншае. Вера ў неабходнасць нашай справы дапамагае нам у нашай нялёгкай працы. Як пісаў Булат Акуджава: «Не оставляйте стараний, маэстро, не убирайте ладони со лба».

М. ШЫРЫНКІНА,
мастацкі кіраўнік студэнцкага клуба «Маладосць».

ГЭТЫ ПРЫЗ ДАСТАНЕЦЦА ПЕРАМОЖЦУ КОНКУРСУ.

СПОНСАР КОНКУРСУ 1991 г. — ПРАФКОМ СТУДЭНТАЎ

УВАГА!

Агульнауніверсітэцкі конкурс «Ану, першакурснік!» 1991 года праводзіцца 8 снежня ў зале Палаца культуры ВА «Гомельпрамбуд». Пачатак — у 15.00.

Білеты на мерапрыемства можна набыць у культоргаў факультэтаў. Кошт білета — 3 руб. **Тэл. для даведак: 57-33-30** (студ. клуб).

ПАЛАЖЭННЕ

АБ ПРАВЯДЗЕННІ АГУЛЬНАУНІВЕРСІТЭЦКАГА КОНКУРСУ «АНУ, ПЕРШАКУРСНІК!»

Агляд-конкурс мастацкай самадзейнасці сярод студэнтаў І-га курса праводзіцца з мэтай выяўлення таленавітых аўтараў і выканаўцаў, развіцця творчай ініцыятывы і эстэтычнага выхавання, прапаганды лепшых сучасных твораў, развіцця эстраднага, песеннага, танцавальнага і размаўляльнага жанраў сіламі студэнцкага клуба «Маладосць». Спонсар агляду-конкурсу — прафком студэнтаў ГДУ імя Ф. Скарыны.

1. У конкурсе прымаюць удзел студэнты першых курсаў.
2. Працягласць выступленняў не больш 40 мінут (з іх 5 мінут — кантрольных).
3. Час на падрыхтоўку да выступлення — 5 мінут.
4. Конкурсныя праграмы павінны быць прадстаўлены не пазней 5 снежня ў колькасці 10 экземпляраў.
5. Парадак выступлення ўстанаўліваецца ў адваротным парадку, адпаведна занятаму месцу ў конкурсе мінулага года.
6. Калектывам прапаноўваецца выбар тэмы і жанраў. Праграма павінна быць змястоўнай, цікавай, цэльнай і раскрытай па тэматыцы.
7. **Праграма ацэньваецца па 15-бальнай сістэме.**
8. Журы адзначае лепшую аўтарскую работу, лепшых вядучых, выканаўчае майстэрства.
9. Вынікі конкурсу і ўзнагароджанне лаўрэатаў з уручэннем пераходнага прыза конкурсу падводзяцца па заканчэнні конкурсу ў той жа дзень.
10. Праграмы ацэньвае журы ў складзе:

Лысянкоў А. В. — дырэктар студ. клуба ГДУ.
Шырынкіна М. Б. — мастацкі кіраўнік студ. клуба;
Казлоў М. А. — кіраўнік харавой капэлы «Дзянніца».
Ушакоў У. В. — кіраўнік тэатра «Люстэрка».
Ларчанка В. В. — метадыст студ. клуба.
Селькін М. В. — прарэктар універсітэта.
Колтышава Н. І. — старшыня прафкома студэнтаў.

ЗАГАД ПА УНІВЕРСІТЭТУ

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь сваёй пастановай ад 25 жніўня 1991 г. часова прыпыніў дзейнасць камуністычнай партыі на тэрыторыі рэспублікі і забараніў стварэнне новых і дзейнасць існуючых структур палітычных партый у дзяржаўных установах і арганізацыях. Як стала вядома, у апошнія дні ў рэспубліцы распаўсюджваюцца матэрыялы, падрыхтаваныя арганізацыйным камітэтам па скліканню ўстаноўчага з'езда новай палітычнай партыі, якая з'яўляецца правапераемнікам КПБ. У гэтых матэрыялах утрымліваюцца рэкамендацыі па складанню спісаў, правядзенню партыйных сходаў і выбараў дэлегатаў на ўстаноўчы з'езд партыі. Улічваючы, што дзейнасць такога роду з'яўляецца незаконнай і супярэчыць пастанове Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь,

ЗАГАДВАЮ:

1. Забараніць правядзенне партыйных сходаў на тэрыторыі універсітэта.
2. Забараніць выкладчыкам, супрацоўнікам, аспірантам і студэнтам універсітэта ўсялякую палітычную дзейнасць, якая супярэчыць пастанове Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 25 жніўня 1991 года.

Рэктар універсітэта
Л. А. ШАМЯТКОЎ.

21 лістапада 1991 г.

У БЛІЖЭЙШЫ ЧАС ВЫ ЗМОЖАЦЕ ПАГЛЯДЗЕЦЬ:

(у зале Палаца культуры ВА «Гомельпрамбуд»)

- **29 лістапада** — народны студэнцкі тэатр «Люстэрка» паказвае спектакль па п'есе У. Вайновіча «Анекдот пра салдата Ваню Чонкіна, бабу яго Нюру і...», выступленне народнага ансамбля танца «Радзімічы» на гарадскім вечары, прысвечаным 80-годдзю народнага артыста БССР Рыбальчанкі.
- **6 снежня** — выступленне харавой капэлы «Дзянніца» ГДУ на юбілейным вечары Максіма Багдановіча.
- **8 снежня** — агульнауніверсітэцкі конкурс «Ану, першакурснік!».
- **15—16 снежня** — сольныя канцэрты харавой капэлы «Дзянніца»: «Слова аб свабоднай і духоўнай творчасці».

Білеты можна набыць у студэнцкім клубе ГДУ.
Тэл. для даведак: 57-33-30.

Рэдактар Ул. ВАЛОГА.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

«Гомельскі універсітэт» — газета Гомельского государственного университета им. Ф. Скорины. Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта Беларусі па друку, г. Гомель, Савецкая, 1.

Аб'ём — 1 друк. арк. Тыраж 1500 экз. Заказ 808. Падпісана да друку ў 14.00.